

Prezenta lucrare conține _____ pagini

**EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU
ABSOLVENȚII CLASEI a VIII-a**

Anul școlar 2021 – 2022

Limba și literatura maghiară maternă

Numele:.....
.....
Inițiala prenumelui tatălui:
Prenumele:
.....
Școala de proveniență:
.....
Centrul de concurs:
Localitatea:
Județul:

Nume și prenume asistent	Semnătura

A	COMISIA DE EVALUARE	NOTA (CIFRE ȘI LITERE)	NUMELE ȘI PRENUMELE PROFESORULUI	SEMNĂTURA
	EVALUATOR I			
	EVALUATOR II			
	EVALUATOR III			
	EVALUATOR IV			
	NOTA FINALĂ			

B	COMISIA DE EVALUARE	NOTA (CIFRE ȘI LITERE)	NUMELE ȘI PRENUMELE PROFESORULUI	SEMNĂTURA
	EVALUATOR I			
	EVALUATOR II			
	EVALUATOR III			
	EVALUATOR IV			
	NOTA FINALĂ			

C	COMISIA DE EVALUARE	NOTA (CIFRE ȘI LITERE)	NUMELE ȘI PRENUMELE PROFESORULUI	SEMNĂTURA
	EVALUATOR I			
	EVALUATOR II			
	EVALUATOR III			
	EVALUATOR IV			
	NOTA FINALĂ			

- Toate subiectele sunt obligatorii.
- Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de două ore.

I. TÉTEL

(60 punct)

Olvasd el figyelmesen az alábbi szöveget!

A hangyák

Az emberek általában meglehetősen vegyes érzelmeket táplálnak a hangyák iránt, leggyakrabban a konyháikat, kamráikat vagy uzsonnás kosaraikat megtámadó illetéktelen behatolók képével azonosítják őket. Gyakran előfordul, hogy a hangyákra csupán úgy tekintenek, mint a nem szívesen látott vendégekre, amelyek folyton megzavarják az életüket. Néhányan még félnek is tőlük. Pedig igen fontos szerepet töltenek be szinte az összes szárazföldi ökológiai rendszerben. A földigiliszták után a legjelentősebb talaj- és táptalajszállító élőlények, és jelentős funkciót töltenek be a talajszemcsék aprózódásában azáltal, hogy azok forgatásával a szemcsék „összedörzsölődnek”. Biológiai jelentőségük leginkább annak köszönhető, hogy fészkeik építése és átépítése során rendszeresen átrendezik a talajt, így a talajrétegeket lazítják és szellőztetik. A hangyák emellett még magokat is szállítanak, és ezzel segítik a növények elterjedését.

A hangyák híresek kitűnő alkalmazkodóképességükről. Ezen kívül sikerük okai között szerepel még a kitűnően szervezett társadalmuk, képességük az élőhelyük megváltoztatására, a táplálékforrás felkutatására vagy fészük védelmére. Fejlődésük során a hangyák más fajokkal különböző típusú kapcsolatokat alakítottak ki, mint például barát, megtűrt vendég vagy éppen ellenség. A hangyák kolóniákban élnek. Ezek méretben rendkívüli változatosságot mutatnak. Lehet például néhány tucat egyed együttélése egy természetes üregben, vagy egy magasan szervezett, hatalmas területre kiterjedő és több millió tagot számláló kolónia.

A hangyák szoros családi egységekben élnek, amelyek akár több millió dolgozót és hozzájuk képest csupán néhány ivarérett egyed foglalnak magukba (általában egy királynőt és időszakosan hím példányokat). A nőstények kivételesen hosszú ideig élnek a többi rovarhoz képest. Fajtól függően a dolgozók elérhetik a 3–6 éves kort, míg a királynők akár 20–25 éven keresztül is aktívak. A vöröshangyák esetében már bizonyítást nyert, hogy a királynő elérheti akár a 30 éves kort is. A hazánkban honos hangyafajok főleg korhadt fákban, kövek alatt vagy a talajban alakítják ki fészüküket. A kerti hangyák föld alatti fészkei, illetve a vöröshangyák túlevelekből emelt otthonai már sokkal bonyolultabb építmények.

(https://zoobudapest.com/uploads/articles/1267/file/A_hangyak_ELENA_2016_hu.pdf alapján)

Vărszolzj a fenti szöveghez kapcsolódó kérdésekre, oldd meg a feladatokat!

A.

1. Az alábbi kijelentések közül melyik NEM igaz a hangyákra? Írd a vonalra a helyes válasz betűjelét!

- a. híresek kitűnő alkalmazkodóképességükről
- b. élőhelyüket sosem változtatják
- c. a kolóniák rendkívül változatosak
- d. a királynők akár 20–25 éven keresztül is aktívak

Helyes válasz betűjele: _____

4 pont

2. Sorolj fel a szöveg alapján 3 okot, ami miatt a hangyák sikeresek!

6 pont

3. Mi a különbség a kerti hangya és a vöröshangya fészke között? Fogalmazd meg válaszd a szöveg alapján!

4 pont

4. Igazak vagy hamisak a következő kijelentések? Jelöld X-szel a táblázat megfelelő rovatát!

Kijelentés	Igaz	Hamis
a. Az emberek általában kedvelik a hangyákat.		
b. A hangyák még a földigilisztáknál is fontosabb szerepet töltenek be a talajszemcsék aprózódásában.		
c. A hangyák minden fajjal azonos viszonyban vannak.		
d. A fészkek építése és átépítése talajjavító következményekkel jár.		
e. A nőstény hangyák hosszabb ideig élnek.		

5 pont

5. Társítsd a következő szavakat/ szószerkezeteket a leírásukkal! Írd a helyes válasz betűjelét a táblázat üres rovatába! Minden számhoz egyetlen betűjel tartozik.

1. családi egység	a. néhány tucat vagy több millió egyed együttélése
2. kolónia	b. a dolgozó hangyák elérhető életkora
3. fészek	c. a vöröshangya-királynő elérhető életkora
4. 3–6 év	d. akár több millió dolgozót és hozzájuk képest csupán néhány ivarérett egyedet foglal magába
5. 30 év	e. korhadt fákbán, kövek alatt vagy a talajban kialakított élőhely

1.	
2.	
3.	
4.	
5.	

5 pont

6. Magyarázd el 4–5 mondatban a szövegbeli információkat felhasználva egy ismerősödnek, aki eddig csak nem szívesen látott vendégként gondolt a hangyákra, hogy miért fontos szereplői környezetünknek, és milyen kiemelkedő képességekkel rendelkeznek!

6 pont

B.

1. Figyelembe véve a szórendet és a mondat hangsúlyt, az alábbi lehetőségek közül melyik lenne alkalmas folytatása a következő mondatnak? Írd a vonalra a helyes válasz betűjelét!

A hangyákat sokan illetéktelen behatolók képével azonosítják, ...

- a. ... nem a földigilisztákat.
- b. ... nem kevesen.
- c. ... nem talajréteg-lazítókéval.
- d. ... nem csak hasonlítják.

Helyes válasz betűjele: _____

4 pont

2. Melyik példában mi engedi a határozott névelő használatát az aláhúzott kifejezésekben? Társítsd a mondat számával a megfelelő magyarázat betűjelét! Írd a helyes válasz betűjelét a táblázat üres rovatába! Minden számhoz egyetlen betűjel tartozik.

1. Fészszekek építése és átépítése során rendszeresen átrendezik a talajt.
 2. Az emberek általában meglehetősen vegyes érzelmeket táplálnak a hangyák iránt.
 3. A hangyák szoros családi egységekben élnek, amelyek akár több millió dolgozót és hozzájuk képest csupán néhány ivarérett egyedre foglalnak magukba [...] Fajtól függően a dolgozók elérhetik a 3–6 éves kort.
- a. Egy, a megadott szövegelméletben már említett csoportra kell gondolni.
b. Általánosan egy csoportra kell gondolni, nem egy bizonyos tagjára.
c. Ebből egy van, tehát csak arra gondolhat az olvasó.

1.	
2.	
3.	

6 pont

3. Az A. mondat a szövegből származik, a B. ugyanannak a mondatnak egy másik igealakot tartalmazó változata. Írd a vonalra a helyes válasz betűjelét!

A. A királynő elérheti akár a 30 éves kort is.

B. A királynő eléri a 30 éves kort is.

Melyik kijelentés igaz a két mondat jelentésére?

- a. Az A. mondat a beszédidő előtt történt (múltbeli), a B pedig a beszédidő után (jövőben) várható eseményre utal.
- b. A B. mondat tényt állapít meg, az A. pedig egy lehetőséget vet fel.
- c. Az A. mondat engedélyt fogalmaz meg, a B. pedig folyamatot ír le.
- d. Nincs különbség az A. és B. mondat jelentése között.

Helyes válasz betűjele: _____

4 pont

4. Írj ki az alábbi részből három példát, amelyek esetében három különböző típusú nyelvi eszköz fejezi ki a számosságot!

A hangyák szoros családi egységekben élnek, amelyek akár több millió dolgozót és hozzájuk képest csupán néhány ivarérett egyedre foglalnak magukba (általában egy királynőt és időszakosan hím példányokat).

- 1) _____
- 2) _____
- 3) _____

6 pont

5. Állapítsd meg, hogy az alábbi időre jelöletlen igealakot tartalmazó mondat milyen eseményre, helyzetre utal! Írd a mondat után a helyes válasz betűjelét!

Fészekük építése és átépítése során rendszeresen átrendezik a talajt. _____

- a. Egy, a beszéd pillanatában már elkezdett, de még be nem fejezett folyamatra utal.
- b. Jelen idejű, a beszéd pillanatában zajló eseményre utal.
- c. Ismétlődő, szokásszerű eseményre utal.
- d. Jövő idejű, a beszéd pillanata után várható eseményre utal.

4 pont

6. Írd a táblázat megfelelő oszlopába az alábbi mondatokból az okra, illetve az okozatra vonatkozó részeket!

1. Jelentős funkciót töltenek be a talajszemcsék aprózódásában azáltal, hogy azok forgatásával a szemcsék „összedörzsölődnek”.

2. Fészekük építése és átépítése során rendszeresen átrendezik a talajt, így a talajrétegeket lazítják és szellőztetik.

3. Ezen kívül sikerük okai között szerepel még a kitűnően szervezett társadalmuk, képességük az élőhelyük megváltoztatására, a táplálékforrás felkutatására vagy fészük védelmére.

	Okra utal	Okozatra utal
1.		
2.		
3.		

6 pont

II. TÉTEL

(30 pont)

Olvasd el figyelmesen az alábbi szöveget!

Izomlázas van a futástól. A diófa mellett állok, és a nyújtásgyakorlatokat csinálom. Fél kézzel a fa törzsének támaszkodom, a másikkal megfogom a bokám, felhúszom, hátranyújtom, elképzelem, hogy egy vastag ág, a diófából nőtt ki. A másik tenyerem felcsúsztatom a törzsön, rádőlök, az ellentétes hátizmomat nyújtom. Próbálok a futásra gondolni, Pali bácsi azt mondta, a nyújtásban benne kell lennie a futásnak, és a futásban benne kell lennie a nyújtásnak.

Leguggolok, az egyik lábam lassan kinyújtom, most nem ág, most diófagyökér, messze nyúlik. Visszahúszom, lábat váltok, előrenyújtom a spiccem, próbálok elképzelni, hogy hosszabbodik, nyúlik és nő a lábam, amikor észreveszem, hogy a fűben mozog valami. Olyan, mintha egy apró fehér kavics gurulna lassan a fű között.

Lassan visszahúszom a lábam, odalépek a kavics mellé, ahogy leguggolok, már tudom, hogy mi az. Egy kicsi, fog alakú kavics, azok közül, amiket Nagymama szóratott velem a földre, amikor a fáskamrát akarta körbekeríteni. Fájdalom nyilall a lábujjaim közé, a földet nézem, azt gondolom, hogy nem a fogtól van, hanem attól, hogy túl hirtelen guggoltam le a nyújtás után.

A kavics körül hangyák, ők viszik, azért mozog. Körbefogják, egymásba fonódnak, úgy tartják, mennek vele a diófa felé.

A torkomban lassan elkezd felfele kúszni a hányinger. Azért se fogok félni, azért se fogok undorodni, földre teszem a tenyerem, hangyák útjába, nézem, hogy lassan odaérnek, megérintik a bőröm, kaparászva belemásznak a tenyerembe. a bőrömon tolják és húzzák és vonszolják a kis fehér követ, átlósan a tenyerem vonalai között, fejjel, suttogom, szívvel, suttogom, Olgi jut eszembe, ahogy kinevetett, amikor bele akartam nézni a tenyerébe, ahogy azt mondta, hogy azok csak ráncok, arra kellene, hogy jobban tudjunk fogni, nincs beleírva a sorsunk, nincs, és

nem is lehet.

Ahogy a hangyák viszik, a kő körbefordul a tenyeremen, egy repedést látok rajta. Egész közel emelem az arcomhoz, és látom, hogy nemcsak egy repedés van rajta, hanem egy csomó. Ez nem kő és nem csont, csak egy összegyurkált, kiszáradt kenyérbél.

Odanyúlok a másik kezemmel, két ujjal kicsippentem a hangyák közül, a hangyák megállnak, a csápjaikat nyújtogatják. A mutatóujjam és a hüvelykujjam között összedörzsölöm a kenyérbélből formázott fogat, szétporlik és morzsákká esik, odaszórom a hangyáknak, vissza a tenyerembe. Arra gondolok, hogy lesöpörhetném az összeset a fűbe, de nem, megvárom, hogy maguktól vigyék le a legutolsó morzsát is, csiklandós érzés, mosolyogni kell tőle.

(Dragomán György: *Máglya*. Részlet)

Válaszolj a fenti szöveghez kapcsolódó kérdésekre, oldd meg a feladatokat!

1. Kinek a nézőpontja érvényesül a regényrészletben? Indokold válaszod a szövegből vett két példa kiemelésével!

5 pont

2. Hogyan viszonyul az elbeszélő a hangyákhoz? Fogalmazd meg válaszod 4–5 mondatban a szöveg alapján!

5 pont

3. **Értelmezd 4–5 mondatban az alábbi részletet!**

„(...) *kaparászva belemásznak a tenyerembe. a bőrömon tolják és húzzák és vonszolják a kis fehér követ, átlósan a tenyere vonalai között, fejevonal, suttogom, szívonal, suttogom, Olgi jut eszembe, ahogy kinevetett, amikor bele akartam nézni a tenyerébe, ahogy azt mondta, hogy azok csak ráncok, arra kellene, hogy jobban tudjunk fogni, nincs beleírva a sorsunk, nincs, és nem is lehet.*”

5 pont

4. **Folytasd a történetet 10–15 mondatban!**

Megjegyzés: pontot ér a megadott témához és szövegtípushoz való igazodás, a szöveg nyelvi megformáltsága, a helyesírás.

Blank writing area with horizontal lines. The text "15 pont" is located in the bottom right corner of this section.

15 pont

Blank writing area with horizontal lines.

